

Nyttig, men ikke i frakkelommen

Lars Aabakken og Bjørn Bendz, red.

LIS1-boka

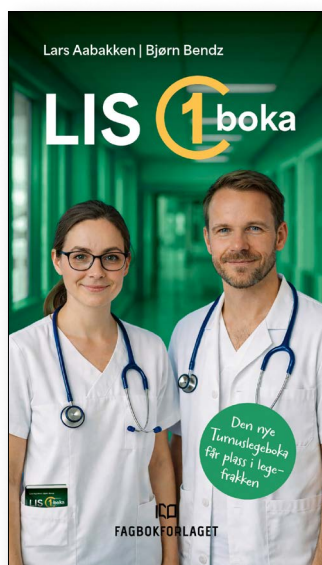
Bergen: Fagbokforlaget, 2026

592 s.

ISBN 9788245051841

Michael 2026; 23: 318–319

doi: 10.5617/michael.13599

LIS1-boka er ment å være et praktisk verktøy i hverdagen til nyutdannede leger. Jeg fullførte medisinstudiet ved NTNU i juni 2025 og avslutter sykehusåret som LIS1-lege høsten 2026. De siste månedene har jeg hatt boken med på jobb ved et mellomstort lokalsykehus på Østlandet for å prøve den ut i praksis.

Boken er på nesten 600 sider og åpner med et kapittel om journalopptak. Deretter dekkes fagområdene i tur og orden, fra akuttmedisin og anestesi/intensivmedisin til psykiatri og bevegelsesapparatet. Avslutningsvis finnes et eget prosedyrekapittel. Kapitlene er bygd opp rundt sykdomstilstander, og hver tilstand omtales kort og konsist med forslag til anamnese, klinisk undersøkelse, tiltak og medikamentell behandling. Fremstillingen er ryddig og oversiktlig.

Bokens beste del er, etter min mening, det innledende kapittelet om journalopptak. Jeg anbefaler alle kolleger å lese det med jevne mellomrom fordi det minner oss om betydningen av en grundig anamnese og systematisk klinisk undersøkelse. Også kapittelet om anestesi og intensivmedisin er nyttig, ikke minst før lange dager på preoperativ poliklinikk.

Jeg har særlig brukt boken når det har vært rolig på vakt, eller når jeg har stått fast og ønsket å tenke bredere rundt differensialdiagnoser. Som kort repetisjon er den også god. Lurer jeg for eksempel på hvordan en temporær pacemaker fungerer, eller trenger å repetere hva som gjøres under en rektoskopi, er boken presis og velforklarende.

I en digitalisert sykehushverdag er det mange gode elektroniske oppslagsverk, eksempelvis metodebok.no, NEL og Elektrolyttveilederen. Det er disse jeg bruker når jeg trenger raske svar. På dette området kan *LIS1-boka* vanskelig konkurrere med smidige digitale løsninger.

Jeg skulle gjerne sett at boken i større grad tok opp de mer komplekse sidene ved LIS1-tilværelsen, som håndtering av usikkerhet, klinisk beslutningstaking og kunsten å konferere. Dette er ferdigheter som er avgjørende for å bygge mestringsfølelse. LIS-leger bruker også tid på samtaler om behandlingsbegrensning, kommunikasjon med pårørende og utfylling av dødsmeldinger. Her hadde konkrete råd og gode formuleringer vært til stor hjelp.

Fungerer boken etter hensikten? Delvis. Jeg har ikke brukt den daglig, og den havner sjelden i frakkelommen, selv om den fysisk får plass. Likevel vil jeg gjerne anbefale den til andre LIS1-leger. Dette er ikke først og fremst en bok for raske oppslag i en travel vakt, men en bok man kan sette seg ned med i ro og mak for å fordype seg i enkeltkapitler. Det viktigste den har gitt meg, er påminnelsen om hvor viktig anamnesen og den kliniske undersøkelsen er. Ha den med i sekken eller bærenettet. Der kan den ligge lett tilgjengelig til de stundene man faktisk har tid til å lese.

Joakim Breievne
joakim.breievne@gmail.com

Joakim Breievne er lege i spesialisering.